

EESTI SKAUT

EESTI SKAUTIDE MALEVA AJAKIRI

XII. aastakäik

Rakvere koosolekust osavõtjad. Istuvad vasakult paremale hrad vanemad: mjr, Martin. kndr. Tõnisson, dir. Kann, min. Hünerson ja aastakoosoleku juhatus: skm. Michelson, skm. Treu ja seisab n-skm. Priimann.

№ 4

Veebruar

1933. a.

VÄLJAANDJA:

EESTI SKAUTIDE MALEVA PÄÄSTAAP

TOIMETUS: Vastutav toimetaja: N. KANN. Tegevtoimetaja H. TARI
Talitaja: R. ROOS.

Toimetuse liikmed: R. TREU, H. MICHELSON ja E. JÕGI.

TOIMETUSE JA TALITUSE AADDRESS: Tallinn, Vabaduse 2.

Ilmub aastas 8 numbrit. Aastakäik kr. 150. Üksiknumber 20 senti.

SISU: Peavanema käsukiri nr. 2. Georg Westel †. Riigivanema soov skautidele. Kohusetruudus ja isamaaarmastus. Mälestusi Vabariigi algpäevilt. Skaudi III seadus. Eesti Skautlus arengu . . . Skaudi IV seadus, Suurlaager linnulennult. Skauttoverid. Meriskautluse tervendamiseks. Eesti meri. Põhjapoolsete ajaraamatust. Teateid välis- ja sisemaalt. Kuulutus.

Peavanema käskkiri nr. 2 Eesti Skautide malevale.

Tallinnas, 24. veebruaril 1933.

§ 1.

Täna pühitseb kogu eesti rahvas oma iseseisvuse 15. aastapäeva. 15. aastat on sellest mööda, kui kuulutati välja Eesti iseseisvus. Iseseisvus, mis nõudis ohvriks paljude parimate isamaapöögade kõige kallima vara — elu. Nad tõid oma elu lahingus, vaenlase vastu võideldes Eesti iseseisvuse altarile ohvriks.

Nende kangelaste ridades oli ka palju skaute. Noori skaute, täis elu tahet ja võitluskirge läksid nad võitlusesse eesti rahva ja iseseisvuse eest. Naerul suul langesid nad, kangelastena, eeskujuks meile. Täites seejuures vaid oma skaudi 2. seadust. „Skaut on truu isamaale, vanematele, juhtidele ja seltsilistele“.

Kallid skaudid, nende eeskuju ja kangelasmeel, olgu meile sihiks ja nende

mälestus jäägu kustumatult meiega, et kui isamaa kutsub, siis oleksime meie sama vaprad, kui seda olid langenud kaasvõitlejad. Selleks — „Olge valmis!“

§ 2.

Vabastan senise Võru skautide maleva vanema ins. Paul Mägi, maleva vanema kohuse täitmisest ja avaldan temale siinkohal südamlikku tänu kaua-aegse skautlase töö eest Võru skautide maleva vanemana.

§ 3.

Kinnitan Võru skautide maleva vanemaks kol.-leitn. Johannes Remmeli määramata aja peale, Võru skaudisõprade seltsi ettepanekul.

Peavanem: *N. Kann.*

Peastaabi ülem: *J. Hünerson.*

Sakala skautide (Noorseppade) maleva.

Sakala Noorseppade Maleva on alguse saanud (Sakala) Boy-Skautide Malevast, milline tuli Viljandisse a. 1917: ühes Miitavi Realkooliga. Kui järgmisel aastal Miitavi Realkool edasi Venemaale kolis, nimetas maleva end Sakala Skautide Malevaks. Tolleaegse maleva suuruse kohta puuduvad andmed. 1920. a. maikkuul võttis maleva endale nimeks Sakala Noorseppade Maleva.

Präegu töötab maleva juures kuus rühma, 1 hundipoegade kari ja üks naisrühm, milline end lähemas tulevikus kavatseb registreerida Eesti Gaidide Malevas. Rühmist I r. — 18 ns. tööab V. Maakonna Gümnaasiumi juures, II r. — 13 ns. — samuti V. M. G.; III r. V. M. G. algkoolid — 23 ns., IV r. „Järverühm“ — 11 ns. V. M. G. juures. „Kutsari rühm“ Kutsari algkooli juures — 24 ns. — 5 km. Viljandist. „V.-K.“ rühm (väljaspoolt kooli) — 25 nr. Hundipoegade karjas — 19 hp. Naisrühmas praegu umb. 15 s. Maleva vanem hra Jaak Depman, maleva päalik ltn. Arnold Evert, maleva abipäalik Philip Adler ja maleva sekretär Jaan Holtsmeier.

Sõprade seltsina toetab Sakala Noorseppade Vanematekogu. Vanematekogu esimees — hra Augustin Pung — muu-

sikaõpetaja V. E. Haridusseltsi Gümnaasiumis. Vanematekogu laekur hra Asberg — V. Linna Koolivalitsuse juhataja. Vanematekogu juhatusse kuuluvad veel hra Sutt — advokaat ja prl. Johanson — advokaat. Vanematekogu liikmete arv pole praegu just suur (umb. 30—40).

Maleva tegevus kannatas eelmistel aastatel suuresti koduruumide puuduse all. Tänavu sügisel aga anti linnavalitsuse poolt noorsepile kasutada ühes endises koolimajas kaks tuba — Suurturg 4.

Maleval on oma puhkpillide orkester hra A. Punga juhatusel. Präegu pole see just aktiivselt tegutsev, kuigi möödunud aastal ta oli umbes kolmekümne liikmeline. Loodetavasti siiski kevadeks saab ka orkestri korda.

Maleva paralleelselt töötab Sakala Noorseppade Spordiühing (Kuulub Vanematekogu alla samuti kui malevagi). Selle liikmeiks on suur osa noorseppi, ençised noorsepad, kes maleva juures enam aktiivselt teotseda ei saa ja parimad Viljandi sportlased, kes on täiskarsked. Sakala Noorseppade Spordiühing on paari viimase aasta jooksul olnud Viljandi spordielu juhiks.

Georg Westel †

5. veebruaril lahkus meie keskelt Eesti Skautide maleva aujuhatus ja II. Suurlaagri aupresidiumi liige Georg Westel Tallinnas oma kodus peaaegu rabanduse tagajärjel. Ta sündis 30. oktoobril 1882. a. Tartumaal Koogi mõisas mõisarentniku pojana, lõpetas Riia politehnikumi 1901. a. 1. järgu diplomiga. Samal aastal omandas ta suurtükiväe lipniku aukraadi ja teenis Dünamünde kindluse suurtükiväes 1906 kuni 1908 a., oli õpetajaks

G. Narusbecki kaubanduskoolis ja 1909. a. sai Tallinna Vastastikkuse Krediitühisuse (praeguse Krediitpanga) ärijuhataja abi kohale, olles ka mitmes teises Eesti ette - võttes ametis.

Maailmasõja puhkemisel võttis osa Vene põhjarindel maailmasõjast ja tõusis parefareülemaaks. Eesti vabandussõjast võttis G. Westel osa 2. raske kahurväe divisjoni ülemana, olles võitlustes Narva rindel. Ta ülendati kapteniks ja sai sõjaliste teenete eest vabadusristi. Pärast sõja lõppemist oli Eesti Panga direktoriks, siis K. Pätsu ja J. Kuke ministereiumides raha- ja kaubandusministriks. Ministri kohalt lahkunud, hakkas Tallinna Krediitpanga direktoriks ja 1932. a. läks Scheeli panga teenistusesse.

Georg Westel pidas lugu skautismist ja tundis rõõmu, kui skaudid ta valisid oma maleva aujuhatajaks. Puutudes temaga sagedasti kokku, ajasime juttu muu seas ka noorsooliikumisest meil ja välismaades ja ikka tundis ta igakülgset huvi Eesti isamaaliku noorsoo-skautide vastu. Nüüd oled Sa meie keskelt kadunud ja Eesti skautide maleva on Sinuga kaotanud truu sõbra, hea nõuandja ja lahke toetaja. Mälestus Sinust ei kustu skautide peres ja ühes minuga soovib ta Sulle: Olgu Eesti muld, mille eest Sa võitlesid Venes põhjarindel ja Eestis Narvarindel, Sulle kerge!

Peavanem N. Kann.

**Riigivanema soov Eesti skautidele vabariigi
aastapäeval.**

Skautid!

*Olege ikra walmis kõige hea ja ilusa
edendamisel!*

18/II 1933.

H. Põld

*Kohusetruudus ja isamaa-armastus
on suur edasiviiv jõud.*

Žervitus skautidele

Vabariigt XV. aastapäeval.

24. veebruaril, 1933 Eesti rahvas pühitseb XV aasta möödumist oma riikliku iseseisvuse algusest. See on suuremaks rahvuspühaks igale Eesti kodanikule, nii vanale kui noorele.

Noored kasvavad nüüd vabas iseseisvas riigis, vaba rahva keskel. Seisku teil kustumatuna meeles, et armastus oma kodumaa ja rahva vastu on suur loov jõud, mille varal meie rahvas lõi oma riigi ja ehitab nüüd oma elu. Seisku teil meeles, et nii nagu omad vanemad on kõige kallimad ja teevad oma lapse heaks kõik, nii ka oma kodu ja oma riik on kindlasti parem ja hoolitsemam kui ükski võõras võim. Kasvagu teie hinges sügav armastus oma kodumaa vastu ja püsigu teadmine, et vabas Eesti riigis leidub head mitte vähem kui mujal.

Õppides koolis ja kodus, teotsedes skautidena ilusate põhimõtete järgi — ole ustav ja ole valmis, ole kohusetruu kõiges omas töös ning ettevõtmises, püüdes ikka parema poole — teie kasvate suureks ja suudate elus paljugi korda saata, kui vaid tahate. Ja teie tahate seda! See on teie ühine soov, mis valmistab tõsist rõõmu teie vanematele ja kogu rahvale, kes loodavad teist tuleviku edasiehitajaid.

Õelge siis täna, meie rahva suurel röömupäeval, oma isale-emale ja õdedele-vendadele kodus, et olete uhked oma vanemate ja rahva üle, kes nii palju korda saatnud. Töotage enestele, et tahate ka ise kindla käega juhtida oma elu, nagu tegid seda vanemad. Tahate ka oma paremat võimist mööda töötada kalli kodumaa, oma rahva ja ligemiste kasuks. Tahate kalliks pidada ja kaitsta Eesti riiki. Tahate au sees võimsalt kõrgel hoida meie sinine-must-valget riigilippu, mis viis Eesti rahva Vabadussõjas kustumata kangelastegudele. Tahate tublide Eesti kodanikudena töötada ja edasi ehitada elu, kus valitseb vabadus ja õiglus ja kus on leiba ning päikest kõigile.

Tallinnas, 20. II 1933.

Hugo Kukke,

Hariduse- ja sotsiaalminister.

Mälestusi Vabariigi algpäivilt.

„Tuleta omale meelde ennemuistseid päivi, küsi oma isalt ja see annab sulle teada...“

Kes meist ei armastaks oma kodu? Oma kodu... Vaesemas ja väiksemaski olukorras püüab igaüks ehitada oma eluaset, korraldab lillepeenraid akna alla, muudab soo ja raba põllumaaks... Igaüks tahab näha oma kodu kaunina, tahab teda teha meeldivaks.

Ja täna peatume mõttes selle meie ühise kodu juures, mis on meie kodumaa, vabaks võidetud vendade verega. Meie kodu, vaba ja iseiseiv Eesti pühitseb oma 15 aastast sünnipäeva. On loomulik, et tuksuva südamega ja hoogsa armastusega ta juure astume, omale silmi ette kutsume ta hällipäevi ja neil endid õnnistada laseme...

Elavatena kerkivad mälestused vaimusilmi ette. Kuigi nad nii väga kaugest minevikust pole, on nad keerleva elu askeldustes ometi nagu unehõlmas viibinud. Iga päev on toonud uusi sündmusi, uut rühkimist, uusi küsimusi. Pole mahti igakord ilusatel, samuti ka põrutavatelgi mälestustel üles kerkida

Nüüd aga, 24. veebruari lähenemisel, ärkavad mälestused. Ärkavad elavatena, värvirikastena, — otsekui oleksid eilsest päevast pärit. See on Vabariigi aastapäeva kutse ja käsk: „Tuleta omale meelega ennemuistseid päevi, küsi oma isalt...“

Olin ülikooli lõpetanud. Konsistooriumi eksamid Riias tehtud: prooviaasta peetud. Vabu kohti otse sel silmapilgul ei olnud, kus kandideerida, laia Venemaale minna ei tahtnud. Ootamatult sain kutse, et tuleksin vaimulikku külaleiba pakkuma teisele poole Peipsi järve, Oudova, kust kohalik õpetaja oli väljasaadetud mõneks ajaks.

Ajad olid ärevad. Värske „Postimees“ taskus, milles seisis sõnum Vene tsaari Nikolai 2 troonilt lahkumisest. Nii astusin teele. Jõudes Oudovasse, peatusin sealse kõstri hra Kuiva juures, kelle väiksem laps oli raskelt haige. Südamlikus mõttevahetuses möödus üle poole öö, palju oli kõnelda. Tuli välja, et Oudova rahvas veel midagi ei teadnud tsaari lahkumisest. Ainult kuuldusi ja jutte, neid oli igasuguseid... Siis heitsin puhkama. Ruumi puudusel möödus mu öö haige lapsega ühes toas. Järgmisel hommikul, see oli 5. märtsil, kõnnin läbi Oudova tänavate kiriku poole. Inimesed gruppides koos. Iglpool arvustatakse midagi poolsalaja, sosistades. Kiriku ees ootab vene sõdur. Keda? Mis lahti? Igatahes võis kogu ta olekust märgata, et ta valvel on ja kedagi ootab. Jõuan lähemale. Sõdur vaatab mulle uurivalt otsa ja küsib siis, kas ma pastor olen. Vastan jaatavalt. Ja siis ütleb tema, et mind kohe, veel enne jumalateenistust, palutakse sõjaväe staapi tulla. Mis otstarbel mil põhjusel, — midagi ta ei teadvat. Astun siiski hetkeks kiriku, et oma ametikuube sinna jätta ja kokkutulnud rahvale vähemalt seda öelda, et ärgu imestagu, kui teenistus otse määratud ajal ei alga vaid vähe viibib, — olen millegipärast staapi kutsutud. Ja siis sammume sõduriga kahekesi staabi poole. Seal suur kogu — paarikümne ümber — tähtsamad isikud koos: kõrgemad sõjaväelased

enamuses, aga ka ap. õigeusu vaimulik ja mõned eraisikud. Nähtavasti oodati veel ainult mind.

Minu kohalejõudmisel algas kohe nõupidamine —, kahes suunas: kas keegi teab midagi kindlamat, mis õieti pealinnas — Petrogradis on sündinud? Ja mis tuleks teha, kuidas korraldada, et linnas alal hoida rahulikku meelt?

Mul oli varsti selge, et need kõrged härrad veel midagi ei tea sellest, et tsaar ära astunud. Palusin sõna, võtsin taskust „Postimehe“, tõlkisin Eesti keelest Vene keelde selles äratrükitud manifesti, näitasin umbusklikumatele allkirja „Nikolai II“..

Nii andis siis Vene pinnal, Vene võimukandjatele teateid sellest, mis Vene riigi elus sündinud, Eesti ajaleht... Tahtmatult pidin mõtlema: suur ja lai oled sa küll, matuschka Rossija, aga korda sinus ei ole; Tartust peab siis Oudovasse tooma sõnumeid sellest, mis Petrogradis sünnib...

Järgnes mõnepäevane rännak Oudova maakonna abikirikutesse — Strákovosse, Domkinosse, Sadorjesse, kus igalpool puudusid kindlad teated sündmuse kohta, ja kus siis kirikute kaudu esimeseks sõnumi levitajaks võisin olla sellest suursündmusest, millele pärastine Venemaa lagunemine järgnes.

II.

Aasta hiljem juhtusin Tartus olema otse sel päeval, kui Saksa okupatsiooni võimud sisse marssisivad ja kui Tartu raekojahoonel lehviv Eesti lipp mahatõmmati ja Saksa riigilipp lehvima pandi. Valus naksatus käis läbi südame. Rahvast oli Raekoja (tartlane ütleb: Raatuse) platsil väga palju. Säravad Saksa mundrid, au ja hiilgus, muusikahelid, uhked hobused ja kalessid: kõik ennast paraadiks korraldamas.

Otse sel momendil, kui sinine-must-valge lipp ära võeti, kuulen enese kõrval mingit valusat üminat. Vaatan üle õla: minu läheduses seisab keegi maamees, tema rinnust oli tunginud kaebehääl, mida ta nähtavasti ei suutnud sumbutada. Ise pühib käega pisarat palgelt... Mul oli silmapilkselt selge: palehigis põldu hariv mees, hall igapäevane tööori, ta armastab palavalt oma kodu, tal on valus, et nii üüri-keseks unenäoks pidi osutama see lehviv rahvuslik lipp, tal on valus, et keegi võõras terava noaga ta südamesse lõikab... Hetk hiljem tahtsin kõnelema hakata selle mehega, teda kuhugi kõrvale kutsuda, — aga juba oligi ta kadunud. Kes, kust tulnud, kuhu läinud, — ei tea tänini.

III.

Veel mõni aeg hiljem:

Tallinnas, „Estonia“ kontsertsaalis meie „kõrge kogu“ koosolek. Rasketest võitlustest meie vaenlaste vastu kõneleb meie auväärt Konstantin Päts, praegune riigivanem. Ta oskab kõnelda. Kõneles tol korral nii, et pealtkuulajate ridadest värin läbi käis. Ja eneselgi pisar silmas, kui jutustab, millist kriitilist momenti tuleb läbi elada, ja kui rusuvalt raske on sealjuures see teadmine, et leidub meie inimeste hulgas neid, kel ei olevat midagi anda meie poolnälginud

koolipoistele, kui need enamlasi tagaajades kehakinnitust omale küsivad, aga kui samasse majja ilmuvad enamlased ise, siis on soojad töidud kohe laual... Et ei ole kaugeltki igalpool armastust ja arusaamist, vaid on kartust ja hirmu... Rahvas nuttis...

IV.

Ja veel jääb mõte peatuma viimaste võitluste juures Naroova kalastel, kus tuli viimast jõudu kokku võtta, et mitte vaenlastele alla anda. Sõjaväe õpetajana kuulusin õieti küll 3-da diviisi juurde ja enamalt jaolt liikuda tuli mul Valga, ka Võru ja Petseri liinil, kuhu väljamaalastega, kes käisid tutvumas meie kaevikutega, sageli kaasa sõitsin. Aga viimasteks nädalateks enne rahutegemist oli ka meie diviisi Naroova piirkonda käsutatud. Seal võttis mind kord kaasa toorkordne kolonel Tallo ja kogu päeva külastasime meie mehi kaevikutes piki Naroova kallast. Kohati tuli läbi sõita 60—80 aasta vanustest metsatukkadest, mille elujõulised puud olid otsekui pilbasteks purustatud ja elavat keelt kõnelesid siin aset leidnud võitlustest — elu ja surma peale... Terved metsasalgad olid rägastikkudeks muudetud ja tuletasid meelde mu lapsepõlve päivi, mil vahel mängisin n. n. „viri-varri“ pilbastega...

Kõike seda vaadeldes helises meil mõlemil hinges:

Eestimaa, su mehe meel,
Pole mitte surnud veel...

Samal rännakul kohtasin vanakest sõduri sinelis, kellelt küsima pidin, kas ka tema siis veel sõjakohustuse alla kuulub? Ei, vastas ta, aga 3 poega on punaste poolt mul tapetud, tühjaks jäi kodu, kedagi teist mul enam anda ei olnud, tulin ise...

Kui nüüd, kus vaba Eesti oma 15 aastast juubelit pühitseb, neid üksikuid mälestusi üleskerkida lasta, siis tahaks ainult üht asja ülitõsiselt allakriipsutada: matkem maha mure ja kaebehäälled, et raske on elu ja rõhuvad maksukoormad. Pangem käed külge, et asjata ei oleks valatud vendade veri. Õppigem hindama pisarat maamehe ja toorkordse peaministri paigel — mõlemad kõnelevad ju ühist keelt.

Ja olgem rõõmsad, et iseseisvana oleme kultuurrahvaste peresse võinud aseme kätte võidelda.

Unustagem selle ühe päeva nimel kõik raskused ja varustagem endid värskendava vaimuga, mis kuuldavale tooks tänu vendadele, kes läksid surma armastusest meie ühise kodu vastu, ja palveid Looja poole, et Tema kaitsta, tervendada ja ilusamale tulevikule juhtida võtaks eestlaste maad.

Tõsine ja aukartust äratav olgu see 24. veebruar meile kõigile ja jäägu ta versta-postiks, mille kaudu uue hooga, uue igatsusega, jälle algaks meie ühise kodu edasiehitamine. Edasi — tähtede poole.

Õpetaja: *Paul Kuusik.*

Tallinn, veebr. 1933.

Rajaleidjad.

Kuni 5-da kilomeetri postini sammusime kõik koos. Siit pidi aga algama meie „suur mäng“, mis seisis selles, et esimest salka, kes kohe teele asus, pidid teise salga poisid veerand tunni möödumisel esimeste poolt tehtavate märkide järele jälitama hakkama. Oldi kokkuleppinud, et jooks on mõlemale võistlevale salgale lubatud.

Esimene salk oli minu juhtida. Aluges läks meie tee pikki liivarada, kus teemärkide tegemiseks küll mingit vajadust ei olnud, kuna selged jäljed liivasel teel küllaltki selgelt meie järglastele meie liikumise algsuuna ära pidi andma. Jõudnud esimese teeristini, määrasin kaasasoleva kompassiga kindlaks uue teesuuna. See oli peaaegu täpselt lõunasse. Meisterdasimegi siis teele kolmest oksakesest, mitte küll just silmatorkava, kuid siiski küllaltki tähelepanudava „S“-i.

Nüüdne suun viis meid metsa. Kuna maapind siin oli juba kõvem, siis tuli meil jälgede jätmiseks jalgadega kohati sammalt üles ajada. Jõudnud suurele metsasihile leiame teeveeres tühja konservitoosi. Selle otsustasime ärakasutada. Joonistasin puu pulgaga liivale suure K ja kohe selle taha ringi. Sellest pidid me jälitajad mõistma: otsige lähemast ümbrusest midagi K-ga. Liivaga täidetud konservitoosi enese viisime 150 meetrit K-st eemal olevale künkale, karbi juurde tegime aga liivale pulgaketest semafori märgi: vale, eksitus.

Kõik see toiming oli meil kallist aega nõudnud, aga ka meie jälitajaid pidi see kahtlemata kinni pidama. Aega tuli siiski veel võita juurde, selle juures hoidudes kõigiti 2. salga poolt nähtud saada. Sest viimasel juhusel oleksid kõik need märgikesed ja „nõksud“ üleliigseks ja nende tegemiseks kulutatud aeg mahavisatuks osutunud, kuna nad tormaksid siis ju otse silmanõolt meile järele, hoolimata mingistki märgist.

Kuid sellele just toetasingi oma plaanitsetud „sõjakavaluse“ aja võitmiseks. Eraldasin salgast kaks oma tublimat ja kiiremat „seli“, kellele ülesandeks andsin kiirelt edasiruttavast salgast maha jääda, ennast 2. salga poistele nähtavaks teha ja siis näiliku põgenemisega viimaseid õigetest jälgedest kõrvale juhtida, neid eksi viia, kus nad enam mingit suunaandvat märki leida ei või.

Vaevalt olid salgast maha jäänud poisid jõudnud metsa veerele, kui juba kuuldud jälgijate hõikeid — minu poisse oli nähtud, ja tormabki terve poiste jõuk meie poiste järele. Ja kui meie salgaga olime pööranud paremale kungastiku varju, siis mu „tagavara vägi“ lasi tulise kiiruga otse edasi, et siis teiste nähes vasemale keerates kaduda metsatihnikusse. Sel ajal aga kui 2. salga poisid asjatult tihnikus ülesleida püüdsid, olid nad juba suurt kaart tehes endisele kohale tagasi jõudnud, märkamatuult üle teegi pääsenud, ja pea olimegi jälle kõik koos. „Tagavara väe“ ülesanne oli hiilgavalt täidetud.

Varsti tulevadki 2. salga poisid metsast välja lagedale, pahased äsjaasest asjatust otsimisest. Mõistetakse — ninanips! Kus oli viimane märk edespidi-seks tegutsemiseks? Meenub suur K teeveeres. Ringi ja suure K järele mõistetakse õieti, ja pea ongi leiutatud konservitoos semafori märkidega. Kuna aga see mingit märki jälgitavatest ei näi andma, lennutab jalahoop ta peagi eemale metsa. Poistes pakitseb kui väikest viha. Ja nii on see hästi, nii tuleb mängu õige ind.

Kas siis tõesti mingitki jäljekest kusa-gil? Siiski! Korruga leiutab keegi vanast ajalehepaberist meisterdatud noole; nool ise on kungastikul. Nüüd, pojad, kätku, 1. salk on liialt võitnud aega. Ja kuigi nad ka ei peaks esimesi kättesaama, siis peaksid nad ikkagi 1. salgast sama aja võrra mis nad hiljem teele asusid, s. o. veerandtunni võrra, ettenähtud lõpupunkti jõudma, et mitte mängu kaotajaks pooleks jääda.

Kohe kungastiku taha viiva tee alguses on märk — kaks ristis oksa valetee. Sellest veidi vasakul on üks vana saapanäru. Ons see sääl juhuslikult või tuleb sellelegi omistada tähelepanu? Lähemal vaatlemisel selgub, et saapanäga ühes suunas on surutud liiva paar-kolm selgejoonelist saapa jälge. Võrreldakse nende suurust leitud saapanäru jäljega. Täpselt sobib. Peab ütleva — osavalt leiutatud tähis 1. salga poiste poolt. Järele neile! 300—400 meetrit edasi sama teed mööda ei leita aga enam midagi. Kuidas siis? Kas tõesti rutuga jälle midagi silmapaari vahele jäänud. Tahes-tahtmatult tuleb minna tagasi tulnud teed, nüüd juba tasa ja

targu, silmad valmis nägema vähematki erakordsust teeveerel. Õige! Kuidas seda ometi juba enne tähele ei pandud. Meerit 50 teeveerest märgatakse ajalehepaberiga ümbermääsitud puutüve. Kindlasti on see midagi. Paberi sees peab peituma sedelike. Siiski pole seal midagi. Kogu ümbrus tuhnitakse läbi, samuti paremat midagi. Viimaks hakkab üks poistest puu küljest ärarebitud paberit lähemalt silmitsema. No muidugi — ühes ajalehe artiklis kohalikkude sõnumite all oli sõnale „Näpiküla“ kriips alla tõmmatud ja skaudi märk juurde joonitatud. Lahendus: edasi Näpi suunas.

Olin sama aja jooksul tülitamatult ja nägematult jõudnud üle laia heinamaa ja kadunud Näpi väiksesse metsatukka. Vahepealse märgina kasutasime siin vana roostetanud petrooleumikannu, millesse panime sedelikesse mormemärkidega meie asumisest metsa. Sedeli kirjutasime sarnaselt, et morse märgid moodustasid ringi, arusaamatuste vältimiseks tähtede vahesid eraldades kriipsudega. Et sedeli sisust teadlikuks saada, pidi nüüd sõnumi algus ja lugemise suun kindlaks määratama. Kannu enese aga aetasime kõrgele puu otsa, ja veel nii, et kui 2. salga poisid peaksid kannu nähes suunamääravaks, nii kui seda oletada võis, kannu nokka, siis see just risti õigele suunale osutas. Üks poistest jooksis kiiresti ja aetas 300 meetri taha kannu noka suunas selle kuula, või õigemini pahakuulsusliku risti: vale tee.

1. „Öökulli“ salga poisid juba liginesid katvatsed 2. „Mao“ salgast teadmatale mängu lõpupunktile. Oli aeg viimaste trumpide mängimiseks vastastele. Jällegi tuli valmistada sedel meie täpse liikumisesuuna tähendamiseks. Sedakorda tegime selle lihtsas salakirjas: a asemel kirjutasime b, b asemel d jne., sõnaga — nihutasime tähestiku ühe tähe võrra edasi. Jällegi olime kaotanud nii morseringi kui ka salakirja meisterdamisega aega. Juba paistab 1. salga poisse üle väljaku tulema. Kuhu peita salakiri? Samas on suur põldkivi, teine väiksem selle peale ja sedel nende vahele, kolmas kivi aga veel kõige tippu. Valmis! Otsigu!

Jõudnud salakirjas tähendatud ristteele tegime mõned silmapaistvad teemärgid, millede juurde aetasime paberilipaka küllaltki proosalise sõnaga: sõnnik. Ja lähedal olevasse sõnnikuhunnikusse peitsimegi mängu lõpulahenduse — oleme siinsamas Teie ümber — pabe-

rile kirjutatult ja tikukarpi asetatuna. Jse hiilisime aga ettevaatlikult tagasi, et „öökulle“ nende otsimises salamahti jälgida.

Kannu nokaga olidki vaenlased end sissevedada lasknud. Liiaaks kõrgel oli kann nendele, et selleni ronida ja selle sisu uurida. Siiski pidid nad seda ikkagi tegema. Morsering oli neile juba „vana nõks“. Kohe kirjutasid nad tähed üksteise järele paberile välja, ja üks poistest alates lugemist üht pidi, teine teist pidi, oligi neil lahendus käes.

Pea on leitud ka kive vahelt teine sedel. Mida seal öelda tahetakse ei mõisteta kohe. Ja on alles mõnu kuulata teiste kibedat kirumist, kui ise samas põõsastiku taga neile käeulatuse kauguses oled. Konsa, vana minu salga poiss ja kes ennast minu nõksudega kursis arvab olema, pajatab: „See on kindlasti kirjutatud ümberpööratud tähestikuga.“ Proovib, ei — nii lihtne pole see siiski mitte. Ja minul põõsa taga on nende kimbustest lausa kuninglik hea meel. Seal on aga keegi juba salakirja võtme leitanud, ja natukese aja pärast lausubki toonil, kui oleks tema seda juba kohe mõistnud: „See tähendab: minge 2-sele ristteele!“

Varsti ollakse sääl ja mõni hetk hiljem ka sõnnikuhunnikugi ees. Juba tahetakse esimeses hoos seda tuhnima hakata, kuid siis tõuse poiste viha suurimale määrale — ei, seda ma küll ei tee, see on juba enam kui liig. Ja kühnekonna poisi valjud kirumised täidavad suveõhtu waikse metsaaluse.

Sääl ei suuda üks minu poistest enam pidada — naerupurse. Ja tagajärg — olimegi avastatud.

Siis läks alles madinaks. Kuk-vallera-kukku! Ja nii mõnigi „mutt“ oleks sääl oma pojukese suuri võimeid nähes vaid käsi kokku löönud, nii kadus kaasavõetud toidunatuke paarikümne näljase poisipere suhu, ja nii kostusid samast kaugele võimsad skaudilaulud.

Ja astusimegi punakas õhtuehas nii kodu poole üle kastest juba niiske väljaku. Ühine skaudilaul ühendas jällegi üheks hiljutised „vastased“ — öökullid ja maod. Ja vähe oli neid, keda kohtasime teel linn. Muidugi — siin on ju rohi ja niiskus, mis pole sobivaks tänavkingadele siidsukkades...

(Ja nii on see hästi. Taevale tänu!

(Justusis võiks kasutada viipeidandvana, samalaadsetele poistele, väga meeldivate mängude korraldamiseks. Toimetus.)

Skaudi III. seadus.

Halb on see skaut, kes seab oma isiklikud huvid esikohale. Tubli skaut leiab, et tal on peaaegu igal pool võimalus oma valmisolekut kasutada ja leiab palju juhuseid, kus ta suudab olla abiks. Halb on see skaut, kes omale ülesannet ei taha võtta, põhjendades seda aja-puudusega, kuid leiab küllalt aega, et minna kinno, või niisama kolama. Ei ole ka see hää skaut, kel on võimalus teha hääd, kuid ei tee seda, sest peab tõttama skaudi koondusele. Ükskõik, mis ka ei juhtuks koondusel — skaut toimetab esmalt need talitused, millistega ta saab olla kasulik teistele, või isegi teisi aidata. (Kuid siinjuures vaadake, et mõni inimene, olles teadlik skaudi kohustest, ei hakkaks teid järjekindlalt kasutama jooksupoisina või kojamehena.)

Skaudi kohus on alati valmis olla kaaskodaniku aitamiseks, ka siis kui sellega oma elu peaks hädaohtu satuma.

Hiljuti võisime ajalehest lugeda suurest tulekahjust, kus põlesid ära neli inimest, kelledest üks mees vabatahtlikult pani kaalule oma elu, et päästa abitud. Ta pidi jätma oma elu, ja kuigi tal ei olnud võimalik päästa teisi, tegi ta ometi kõik, mis oli tema võimuses. Kuid alati ei ole see nii. Teame palju juhuseid, kus tublid mehed ja noored mehed on oma elu kaalule pannes suutnud midagi teha. Möödunud aastal olles Riias nägin ühe poisi suurt ohvrimeelsust. Riia raudtee jaamas on mitu platvormi, kuhu rongid saabuivad, ning need on palju madalamad, kui meil. Üks väike laps silmas oma tuttavat teisel pool roopaid asuval platvormil ja sammus nende poole — märkamata, et samal hetkel oli saabumas rong. Kuigi tal oli küllalt aega üleminekuks, hakkasid inimesed karjuma, et rong tuleb. Laps kohkus sellest, kaotas oma pea ja jäi keset roopateed seisma. Siin tuli tegutseda. Akki tormas rahva hulgasid välja poiss, haaras nii õelda linnulennul lapse kaenlasse, viis teda ära teelt. Samal hetkel saabus rong — vedur riivas vaid poisi riideid. See silmapilk oli nii masendav, kõik sündis nii kiirelt, et tüki ajal ei suudetud toibuda sellest elamusest. See oli tegu, mis väärrib jä-

reltegemist, — selle tegija oli skaut, kuigi ta isikut ei suudetud kindlaks teha, sest ta kadus sama ruttu rahva hulka, nagu ta sealt oli ilmunudki. Sellega näitas ta, et on täiesti skaudi poiss — selline skaut, kes kunagi ei jää ootama kiiduavaldusi või „vaevatasu“.

R. Philipps omas raamatus toob näiteid sellistest poistest. Keegi naine kukkus kailt vette, momendil, kui suur laev oli just randumas. 13 a. poiss hüppas talle kohe järgi, ja toimetas ta eemale, et ära hoida naise kokkusurumist laeva ja kai vahel. Kuigi rahva hulgas oli palju tugevaid mehi, olid nad kõik pead kaotanud ja keegi ei suutnud nii kiirelt olukorraga kohaneda, kui see poiss.

Mõned aastad tagasi hakkas Toompeal ühel vanal naisel hobune lõhkuma, ja kuigi mäest alla tormates oli suures hoos, leidis üks meie tollaegseist XIII rühma skautidest, kes tormas appi ja pidurdas hobuse.

Alles mõne päeva eest võisime kuulda, et 2 skauti olid päästnud ühe poisi, keda liikuv jäätükk oli hakanud merepoole triivima. Kuigi päästjail tuli oma elu kaalule panna, sest jää võis murduda nende all — riskisid nad seda teha, sest see oli skaudi kohus.

Peale nende teame paljugi juhuseid oma skautvendest, kes oma elu kaalule pannes on päästnud uppujaid jne. Neil ja sellesarnaseil juhusel tuleb ikka ja alati tegusteda viivitamata. Selleks peab olema julgust, mehisust ja oskust. Seda õpetab skautlus.

Skaudi oskusi õppides õpite just seda, mida vajate, et saada kasulikeks kodanikeks. Skaudi kohus on alati abivalmis olla. Siin ei aita üksi hää tahe, vaid tuleb ka õppida, kuidas olla alati kasulik ja abivalmis. Õige ja põhjalik skaudi õpetus põhjeneb sellel.

Kuid nagu kogemused näitavad, ei võta kõik oma kohustusi ühtlaselt. Sellest tuleb siis, et ühe inimese „kohus“ on väljarännata — suurde maailma seiklenuks, kuna teise kohus on jääda koju, ja muretseda oma ema, vende ja õdede eest. Võib olla ühe kohus on 7—8 tundi töötada ja ülejäänud aeg surnuks lüüa, niisama kuis juhtub. Teise kohus aga on töötada 9—10 tundi päevas ja lisaks sellele juhtida skautr. või salka.

Kuid skaudi kohus on ja jääb ikka — teistele kasulik ja abivalmis olla. Suur Juht ütleb: „Skaud täidab alati oma kohust, loobudes nii mõnestki rõõmust, tal tuleb teise elu päästa, haavatuid aidata, või üksipuha, kuis või kus midagi hääd teha, kui tal seks on võimalus.“ Ära küsi oma salga poistelt, kas tahate — vaid kas suudate täita oma kohustusi. Nähes mõnd oma salga poissi kõndivat katkistes saabastes või pükstes, on otse tarbetu talle rääkida, kuidas siduda 4 skaudi sõlme pimedas. Parem ütle tal- le kõrva: „Sa õpi rohkem kingsepa ja rätsepa tööd!“

Skaud saab ainult siis olla kasulik li- gimisele kui ka endale, kui ta midagi teab ja püüab ikka oma teadmisi täien- dada.

Õpitagu eriala eksameid, mille soorita- mine ükski ei tohi rahuldada poisse, vaid õpitud teadmisi tuleb rakendada ka tel- gelikule tööle.

Sanitar ei otsi õnnetuid, kes murdnud jalaluud, vaid püüab kõigepealt oma oskust kasutada oma kodus, salgas, rühmas või kamba poiste juures — kas tänaval või koolis.

Skaud, kes ootab jalamurdeid, tuletab meele inimest, kes istub jõe kaldal ja ootab, millal jõgi ära kuivab, et sealt siis kuivalt, jala üle pääseda. Oodates ta võib surra jõe kaldale.

Skaud-sanitar aga rakendab oma os- kusi, kui tuleb selleks juhus, mitte aga neid otsides ja oodates. Kingsepp näi- tab enda ustavust kolmandale seadu- sele — töötades kord kuus oma salga vaesema poisi saabaste parandamiseks. Skaud, kes tunneb puutööd, ei jäta pa- randamata rühma kodus katkist tooli või lauda. Skaud, kes tunneb rätsepa tööd, ei keeldu oma abi pakkumast, et teisele skaudile õpetada katkise pluusi nõelu-

mist. Halb on see skaud, kes ostab pildi- raami Baden-Powelli pildile, selle ase- mel, et teha seda ise. Mõne muusika- riista mängija ei jäta oma kunsti vaid endale, kui ta salga teeõhtul võib olla kasulik eeskava täiendamisel. Loodus- teadlane ei rahuldu 60 taimeliigi kogu- misega, vaid tal võib olla neid 160 ja enamgi.

Kerge on rääkida, kuidas olla kasulik — tegelikult on seda aga veidi raskem täita. Kuid skaudile ei saa see olla ras- ke, sest ta on selleks valmis, pidades meeles skaudi kolmandat seadust.

Igal hommikul ärgates, olgu skaudil esimeseks sooviks: saada lahti kaelarätti seotud sõlmest.

On inimesi, kes kunagi ei ole sidunud sõlme oma kaelaräti nurka hääteo te- gemise meeleuletuseks, (väljaarvatud vaid juhus, et tõsta endale kaks korda magussööki) nad naeravad skautide üle ja ütlevad, et hääsüdamega inimene teeb palju rohkem kui ühe hääteo päevas. Kui mõni sulle seda ütleb, palu teda ühe nädala jooksul siduda sõlm igal hommikul rätiku nurka ja skaudi seisukohalt lahti harutada.

Skaudi häätegu ei ole lihtne hääsüdamlus, vaid on abinõu aidata teisi.

Tunnen üht salka, ütleb R. P., kes oma koha andmist vanematele autobusis või trammis ei loe hääteoks, sest selle salga liikme poolt seletati mulle, et seda teeks iga korralik poiss olles ka mit- te skaud.

Iga skaud, liikudes tänavail avasilmi, leiab küllalt juhuseid skaudi häätegude tegemiseks, ja ta teeb seda, sest — Skaudi kohus on ikka ja alati teistele kasulik olla ja neid aidata.

Teie sõber *Kollane-rebane*.

Eesti skautlus arengu üksmeelses sisuliselt innukas mängus.

Sk. M. H. Michelson.

Rakveres, skj. aastakoosolekul peetud referaat.

(Järg)

1. Juhtide kasvatusseisukohast.

Pealiskaudne tegevus on tingitud juh- timise pealiskaudsusest, need, kes ise skaudi seadusi ei tunnusta, need kellel puudub kohusetunne või huvi, ei saa ka poistes luua usku ega vaimustust. Kui

on juhid skaudid, kasvavad ka poistest skaudid, kuidas juht nii poiss.

Poistele on omane vaid elav ning pi- dev tegevus.

Skautlus on ideeline liikumine, ideid on aga võimatu poisisse istutada, mit-

te teooria, vaid vastava tegevuse ning tööga.

Kui juht suutis siiski poistesse hoo sisse lüüa, siis kui on juba kord hoogsalt alatud, siis on vaja hoogu alaliselt hoida ja veel lisadagi... Peamine koonduste siht: poisil jäägu igatsus tulla järgmisele koondusele ja iga koondus andku poisile natuke tunda skaudi vaimu.

Kokkuvõttes, meie vajame juhte: kes oskaksid skautlust käsitada B. P. põhimõtete järele, kellel juhtimises iialgi ei puudu huvi, kes kogu isikliku huviga köidab poisse praktilise tegevuse, töö ning mänguga, kes poistele ei loe moraali ega teooriat, vaid räägiks lõkkejutte, kellel jatkuks püsivust.

Kust võtta neid juhte?

Kindlasti tuleb neid kasvatada.

Meie juhtidel, noortel ja vanadel ja päris uutel tuleks juba lähemas tulevikus astuda kuni 10 päevaks kokku kohta, kus valitseb vaikus ning looduse mõjuv ning õpetlik jõud. Olgu see koht Kesk-Eestis, et igalt poolt juure pääsetakse ja meie juhid igatsedes seda ootama jääksid, kus teostub meie juhtide esimene suvekool, mis lõpeks kolme päevase laagriga. Üks peanõue, see olgu kõigiti ettevalmistatud, see pakkugu tõesti midagi, see olgu meie kõrgem juhi kool, mille kasvandikke tunnustatakse hiljem.

Juhi mõiste arendamiseks ning juhtimiseks teadlikkuse süvenduseks pean soovitavaks sisse seada juhtide attesteerimise korda, millise teostaks Peastaap, nii, et skautmasterit ja noorem-skautmasterite tegevuse hindamine sünnib skm. kogu kaudu, kuna nooremaid juhte attesteerivad maleva staabid. See vorm ning kord pruugiks olla äärmiselt lihtne, kuid kinnine.

2. Skautsõprade köitmine skautlusega.

On tähtis, et juhid kõigepealt suurema tähelepanelikkusega suhtuksid nendesse sõpradesse, kes meil praegu olemas. Uute juurevõtmiseks tuleb neid köita kõige pisemagi ülesandega, näiteks peaks igal salgal olema oma sõber, kelle salk valib, kas mõne poisi vanema, või omale lähedasa isiku, kellel aga siiski ei tohi puududa tunnustatud seisukoht kooli või seltskonna ringis.

3. Üldise Eesti skautluse juhivuse ter- venduse seisuk.

Ma arvan, et tarvis on isikut, kes kogu asja juhiks, olgu see Peastaabi liige, või töötagu käsikäies Peastaabiga. On kaks eeldust. Välismaile pillu heites, leiame, et seesugune isik saab võrdlemisi korraliku tasu, ja tõi, see on omaette suur töö, tasu ei käi siin põhimõtete vastu. Sugugi mitte halvem poleks olukord, kui selle ülesandele asuks keegi ohvrimeelselt vabatahtlikult ning teda abistaks pisikeste palgaline kantselei töötajad. Arvestades meie, ning eriti Eesti olukorraga, meil isikute valikut siiski on, kuid esimeseks eelduseks puudub kindlasti raha, teiseks — aeg. Kui meie sõbrad tulevikus ise endid organiseerivad laiemas ulatuses, vast nende kaasabil avaneksid siin väljajaated, praegust aga kahjuks vaevalt. Selle küsimuse lähem arutamine ei kuulu aga siia. Ometigi on meie juhtide hulgas see küsimus üles kerkinud...

Kui esitasin kaheksale meie tunnustatud juhile küsimuse paberil:

„Kas on mõeldav Peastaabile lähemaks koostööks ametisse kutsuda üldjuht (E. S. M. Päälik)? Siis sain vastuseks:

On küll, küll, meil on olemas E. S. M. Peavanem. On tarvis ka päälikut. See võiks olla palgaline. Peame kõik jõud kokku võtma selle ülalpidamiseks.

Töö ühtlustamise ja tihendamise mõttes on selline jõud küllalt tähtis.

Milleks.

Küll.

Pole kusagilt võtta, kellelgi pole ju aega.

Jah on, isegi 2—3 abi kah veel, nagu hp. rov. ja merisk.

Muidu Peastaabilt praeguses olukorras rohkem tahta pole õigustatud kui lähemalt jälgime seda koosseisu, võime õnnelikud olla, et meie ees seisavad isikud, kes on teinud kõik, mis neil võimalik Eesti skautluse taseme tõstmiseks, kui tagasi vaatame kas või Suurlaagrite ja selle majandusliku külje korraldamisele.

Meie ei tohi rohkem kätte haarata, kui meie ei suuda seda täielikult ümbertöötada. Isiklikult olen veendunud, et juba nüüdki oleme liig palju haaranud. Sisu, väärtus ja veelkord omadus on tähtsam kui hulk. Iga uus algatus oma põhimõtteil peab meil täiesti selge olema, meie ei tohi poisse kokku kuhjata katsejäresteks, ei, meie peame neist

kasvatama skaute, ja esialgu on selleks küllaldaselt eeldusi.

5. Skaudi kirjanduse probleemi lahendamine

esialgse janu kustutamiseks on meil teostatav. Selleks on tarvis valida üks organisaatoreid, kes selgitaks meie tunnistatud juhtide tugevamad küljed skaudi teadustes ning jaotaks ülesande nende vahel. Ja poleks võimatu, et aasta või kõige rohkem paari jooksul ilmuks meil Eestis midagi sisukat „Scouting for Boys“ taolist. See on teostatav ilma rahata. Ka need mis meie paralleelorganisatsiooni poolt senini ilmunud, on küll heaks materjalliks, kuid neis on asjatut sõnade killustamist, meie oma keskelt võiksime aga kindlasti parema tahte juures koonduda ühisesse väljaandesse kõige parema, mis meil pakkuda võimalik.

Meil tuleks lähtuda ning suunata Eesti skautluse edaspidiseks arenguks järgmistest põhijoontest.

Noortele hea materjaali ja asja süvenduse eesmärgil peaks „Eesti skaut“ alustama n. ö. auhinnatud tööde avaldamist noorte eneste ringkonnast, seda taotledes vastava võistluskirjutuste väljakuulutamisega kogu Eesti skautide peres, tarvilikult jaotades kategooriatesse ning teemideks valides küsimusi, mis käsitaksid ja oleksid abiks skautluse sisulise külje alal. Neid loevad kindlasti noored ja „Eesti Skaut“ oleks kaastöö poolestki paremas seisukorras.

6. Skautluse mõiste edasiandmiseks on tarvilik soetada tihedam side ajakirjandusega. Samuti propaganda sõnas, filmis, pildis igal sündsal võimalusel, otsekoheste skautlike avalduste näitliku demonstreerimise kaudu. Reklaamist sõna tõsisel mõttes tuleb hoiduda, see labastab sisu, mis selleks liig sügav.

Eriti tuleb aga rõhutada skauti, kui suurima patrioodi ülesandeid tubli riigi kodaniku kasvatuses, samuti kaotada väärmõisteid skaudi isamaalikkuse mõistest. Et siinkohal skautluse vastu valusalt on eksitud, siis peame vähemalt valvel olema, et selline väära arusaamine skautlisest liikumisest üldse end kasu-

tada ei lubaks teistel meie kahjuks.

7. Skautlik viisakus ning väline kord ühenduses vormi kandmisega

tuleb tõsisemalt läbi arutada ning maksima panna.

Suuremalt osalt hindab rahvas skauti tema esinemise ning vormis liikumise järele. Lühidalt, siin puudub meil kord.

Omast arvamistest, mis on ka mujalt kinnitust leidnud, vastaksin lühidalt:

1. vormi kandmine pidada alati soovitavaks, kuid mitte igapäise elukutselise töö juures,
2. vormi kanda ainult eeskujulikult, teisel kujul aga üldse mitte. Tuleb täielikult kategooriliselt keelata lohakas või poolik vormi kandmine,
3. vormi lihtsustada, eriala nöör asetada mõne vähem silmapaistva tunnusega, tulevikus kui see teostatav, siis malevas ühte värvi kaelarätid, rühma tunnusemärgiga.
4. Erariidel märgi kandmist pean soovitavaks alati, kui skaut on kasvatatud. Märgi kandmine ühendaks ja tutvustaks, selleks olgu pisike, nägus tsiviil märk, mis hinnalt kõigile kättesaadav.
5. Ühtlustamise ning varustamise hõlbustamiseks on tarvilik igas linnas tuntud äris avada skautlikkude tarvete müügikohad, selleks tarvitseks vaid äridele vastavad ettepanekud teha ja need leiavad kindlasti heatahtlikku vastutulekut. Müügi korraldust aga skaudi juhtide kaudu ei pea soovitavaks, üldse tuleks juhtidel majanduslikud asjad oma pealt edasi anda.

Peame meeles, et skautlik viisakus ning ülesastumine on seotud enamasti vormi eeskujulikus kandmisel.

Põhimääruse küsimuses on keerutatud asjatut tolm. Meie skautluse väärtus ja tuum ei kujune mitte välja põhimäärustest, vaid põhimäärus peab sellest välja kujunema.

Tõsi on, et põhimäärus tuleb muuta, kuid selleks on vaja suuri eeldusi ning ettenägelikkust ja seda näitab suuresti meie lähem töö ning ülesanded. Ja, et meil lähemas tulevikus kõhlematult sisulisest küljest paljutehatuks oleb, siis käigu põhimääruse muutmise sellega käsikäes, siis saame vast aasta paari jooksul põhimääruse, mida ei tarvitseks niipea jälle muuta.

Näeksin Põhimääruste muutustes selle põhjalikku ümbertöötamist ja lihtsus-tamist. See on juristide töö, kellega käsikäes töötaksid skautmasterid. Põhjalikumale kujundamisele esialgse ülevaate järele tuleks kindlasti üksuste ning organsatsiooni üldkorraldus, ek-sami kavad, vorm, juhtide vahekorrad ning nende ülesannete ratsionaliseerimine.

Meie kõigi, eriti aga skautmasterite kogu ülesandeks on siiski leida kohe isik, kes selle töö põhjanevalt algataks, kuna ülestähendusi on juba olemas.

Kuid tahaksin nüüd kõigest lühikest ülevaadet anda:

kordan:

skaudi nimi on tuntud, kuid töötada tuleb nüüd sisulise külje tõstmiseks, et saavutada populaarsust ning skautlusest selgeid mõisteid edasi anda.

Ükskõik, kuhu meie ka ei läheks, põhja või lõuna, itta või läände, maale või linna, kõikjal leiame mehi, naisi ja lapsi, kellel puudub Jumala suurim õnn — hää sõber. Väga tihti arvatakse, et neljas seadus on kõige lihtsam. Kolmas seadus käseb teha häätegusid, kuues — olla loomade ja looduse sõber, üheksas — olla kokkuhoidlik, jne. Neljas vaid ütleb lihtsalt — olla sõber kõigiga ning vend igale skaudile, ja see ongi kõik.

See ei ole aga nii lihtne. Neljas seadus on tähtsam, kui ta alguses näib olevat. Suur Juht soovib, et iga skaut teeniks omale väärse nime, nagu seda teeninud omale Kimm.

Lugedes Kimmi elu, võib tähele panna, et ta ei olnud poiss, kes istub rahulikult paigal, vaid ta oli poiss, täis tegutsemishimu. Ta otsis inimesi, kellele saaks olla abiks, ja kellele võiks olla sõbraks.

Eestkätt skaudil tuleb olla sõber just neile poistele, kes seda vajavad. Ei põhjusta see veel skaudil seljapööramist poisile, kes rāpakalt riides on, või on kasimata, kes teeb palju koerusi selle asemel, et koolis õppida. Võib olla, see poiss ei teagi, kuid korralikult riietuda või end kasida, ehk puuduvad tal säärased vanemad, kes temale seda õpe-

Selleks on tarvis

kasvatada väärseid juhte sõna laiemas mõttes, anda juhtidele kõrgemat kooli, luua huvi sõprades ja köita neid skautlusega, sondeerida pinda üldise juhtivuse tervenduseks, edenduseks, edendada skautluse ideede laiemat edasikandmist, saavutada laiem koostöö ning side, vormi kandmiseks määrata kindlam kord, Põhimääruse muutmiseks tarvilikkude eelduste loomine.

Meie tahaksime

võita skautlusele ülduse tunnustuse, skautlus peab tungima ellu skautluse na, skautlus saagu rahva kasvatuses ja arendamises lahutamatuks osaks.

Avaldasime käesoleva referaadi — kuna ta sisaldas nii mõndagi, mis huvi peaks pakkuma laiemate hulkadele. Kõigis asjus aga toimetus ei ole päri, eriti referaadi algosaga.

Toimetus.

Skaudi IV seadus.

taks. Võib olla, siin hää sõber suudaks teda aidata!

Kas oled sa katsunud teha seda? Võib olla, koerustükid ja halb õppimine on tingitud kodusest kasvatuses või selle poisi ümbrusest. Siin skaut saab esmakordselt oma abipakkuvat kätt ulatada — loomulikult ainult siis edukalt, kui ise suudab olla eeskujulik. Skautlus, kui suur vendlus, suudab siin palju kaasa aidata. Skautluses kaovad klassi vahed, siin ei eraldata rikkaid vaestest, siin nad ei torka kuidagi silma. Ühtlane riietus, mis on odav ja praktiline, teeb neist kõikidest ühesugused sõbrad. Tean üht noorte organisatsiooni, kus võetakse vastu ainult neid poisse, kes on koolis korralikud ja hoolsad õppijad, — isegi kooliõpetajad ainult neid lubavad organisatsioonide tööst osa võtta, kuna need, kes seda mitte ei ole, peavad jääma sellest eemale, ühesõnaga, peavad jääma neiks, kes nad on. Vaevalt on usutav, et neis poistes ise tärkaks soov end parandada selleks, et pääseda skaudiks või mõne teise organisatsiooni liikmeks.

Hääd sõbrad, seltskond ja püüd-skautastmelise kasvatuses teel saada kõrgemale, kohustab poissi edasi püüdma. Tuleb teda vaid aidata õige tee valikul, hiljem ei ole tal enam ülesaamatuid ta-

kistusi. Liikudes kodus, koolis, töökohal, meeste või noorte keskel, kohates inimestega, kes „tujust ära“, omades muresid ja raskusi, mis ühel suuremad, teisel väiksemad, märkad: nad liiguvad ringi nagu midagi otsides. Kas teie pole enese juures seda märganud? Ja kui säärasel juhul olete leidnud inimese, kellele omast murest olete võinud rääkida, kas pole siis tunne, „just kui oleks kergemaks jäänud“. Skaut, kui ta liigub avasilmi, võib neid ohtsekohe märgata, nad vajavad sõpru. Katsuge olla selleks!

Meil on Eestis ligi 3000 skauti. Kas oleme kaugel sellest, mil 3000 inimest võivad öelda, — mul on hää sõber, see on skaut. Skaut on kõikide sõber, ja ma tunnen üht neist, kes on minu sõber!

Kui palju tänapäeval pole noori hää sõbra või hää seltskonna puudumisel andunud halbtusile, nad on oma kodu unustanud, vast isegi hüljatud sealt, oma halbade eluviiside pärast. Kui palju ei leidu noori, kes virelevad mööda aguleid ja linna õomaju? Oleks neil kord ölnud hää sõber, kes neid oleks juhtinud õigele teele, neid avitanud, neis nende häid omadusi arendanud, nad poleks seal, kus nad praegu on. Sealjuures aga ei tule unustada, et skautlus tervikuna ei ole mõni „kasvatustamaja“. Ei. Siin on õigel ajal individuaalset kaasabi vaja.

Koolis ja sõprade ringis alati elurõõmsana liikudes suudame palju oma sõpru võita. Hää sõber — seltsimees — ei jäta teist kunagi hätta. Kuid hoiduge tänava kakelustist! Sõbramehe ko-

Tähelpanu! Üllatus!

hustus käseb sind minna appi oma sõbrale, kui ta tänaval peksa saab — mis nii mõnigi kord noorte vahel juhtub, kuid ärge oma kaitsmist viige üle kätemaksmiseks, sest skaut on ju kõikide sõber, ja kuidas sa suudad sõber olla, kui ise oma sõbralt saadud keretäit hakkad kätte tasuma. „Ära tasu kurja kurjaga“, ütleb vanasõna, ja kui midu seda täita ei saa, päästa oma sõber ja „laske jalga“ mõlema. See ei ole „argpükslus“, vaid nii teeb gentleman. Pea meeles ka tarka sõna: maas lamajat ei lööda.

Suur Juht kirjutab mitmest rahvast, kes oma sõbralikkusega suudavad võita iga rändaja — iga võõra. Araablane näi-

teks, kui astuda nende laagri, ei küsi sinult, kas oled rikas või vaene. Kui oled astunud laagri piirkonda, nad ootavad sind iga üks omas telgis omale võõraks. Olles tema juures, ta teeb kõik, mis tema võimuses, et kaitsta sind vaenlaste ja muude hädaohtude eest. Esimehe asi, mida araablane teeb, kui oled astunud ta telki, on see, et pakub sulle puhast vett. See on selleks, et sa end kosutaks, kuid ühtlasi ka salamärgiks, et ta sind ei peta. Kui peaksid oma telgi tõstma araablaste lähedusse, nad muudavad oma telgi asukohta, ja löövad selle üles sinu naabrusesse nii, et telgi nõõrid ristlevad. See on jällegi salamärk, mis tähendab, et tema ja need, kes elavad tema telgis, on kogu ajaks sõbrad sinuga ja nendega, kes elavad sinu telgis.

Siin näeme suurt sõprust araablaste juures. Samasugune sõprus valitseb ka kõigi ilma skautide vahel, olgu see must või valge, inglane või jaapanlane, vaatamata usule ja rahvusele. Salamärgiks ja vendluse ühtekuuluvuse tunnuseks kõik skaudid, üksipuha, kus ja millal, üks teist varem või kunagi hiljem näinud või näevad, tõstavad üles kolm sõrme ja teevad skaudi tervituse. Käti ulatades tervitavad skaudid vasaku käega, sest see on südamepoolsem. Südamluult tervitab iga skaut teist skauti, olles temaga otsekohe sinasõber.

Äsjamöödunud suurlaager oli parimaks tõenduseks skautide sõpruses, Aitas ainult kordsest nägemisest, et saada vendeks, ning isegi jutud räägiti ära, ilma et üks teise keelt oleks mõistetud. Seda suudetakse vaid skaudipoisile omase sõprusega. Ja kui laagris tuli pisike arusaamatus kahe üksikutele vae-

ilmub KODULEHT.

nuliku riigi esitajate vahel, kellede diplomaadid ja poliitikud juba rida aastaid pole suutnud lahendust tuua, lahendati vahejuhtum skaudipoistele omase sõprusega.

Need on üksikud näited, mida aga võib tuua terve hulk. Välismaised matkad ja muud kokkusaamised on selle paremaks tõenduseks. Nii, nagu oleme sõbrad omavahel, nii oleme kõikidega, sest skaut on ikka ja alati kõikide sõber ja vend igale skaudile. Teie sõber Kollane-Rebane.

Suurlaager linnulennult.

Kollane-Rebane.

(Järg.)

(Lugupeetud lugejad vabandavad, et suurlaagri kirjandusess, „tegelinskid“ ei ilmu selles järjekorras — kui seda nõuaks nende seisus ja amet.) Pea kogu aeg liigub laagris ringi üks kurja näoga prille kandev — master. Mul praegugi veel teadmata kas „kurja näo“ põhjuseks oli rohke töö — või see, et üks, temale õige lähedal seisev maleva oli lubanud teda kotti panna. Kuid see pole oluline. Peaasi, ta oli laagris ja rabas tööd vihtuda, nii nagu see „juhatusse pääsend“ isiku kord ja kohus.

Suurlaagri „kirjarott“ — „vahtmeister“ Parmask — vabal ajal (tavaliselt õösel) täitis laagri „jahikoera“ kohuseid. Lugu oli nimelt nii, et kirklisemaid jahimehi „laagrivana“ näol — ei saanud ka siin sellest loobuda, seda enam, et temagi kogu hingega püüdis laagris majanduslikku kokkuhoidu saavutada. Väliskülalistele tuli anda ametlik lõunasöök — ja mis muud kui jahile — sealt saab ikkagi rahata. See on vana asi — kui ühest veast saadakse üle, tuleb asemele teine, nii ka laagris. Püss on, kuid pole koera. Nii tuligi välja, et staabi mees pidi jahil jalgadega sama kiirust üles näitama — kui staabis käega — ja saigi. Järgmisel päeval maitsev tedre praad oli tõenduseks et „kaks vahvat jahimeest“ oli meil laagris. Muide, — too sama staabi mees demonstreeris veel uut vormi — millega kah hakkama sai — ühesõnaga tubli poiss. Olles juba kord staabis — paistis igale silma noormees, kes käis ringi üks õlg madalamal kui teine. Tänu, et suurlaager kestis vaid kümme päeva, vastasel korral see oleks saatuslikuks võinud saada noorele ja elurõõmsale sõbrale — tema õlgel lasus suurlaagris akselpantide kandmine. Meriskautide „admiral“ käis asjaliku näoga ringi kuival maal ja pleegitas oma kõhtu — mis mittemidagi tehes järjest kippus rasvasemaks minna. Vette ei julgenud ta minna — sest meriskautid olid ähvardanud teda ujuma õpetada. Aegajalt — kui aeg päris igavaks kippus jääma — siis organiseeris jälle mõne „suurnõupidamise“ — ja lasi seal „oma vabrikusaadusena“ vastu võtta mõnd resultatsiooni, mis tema ja teiste arvates pi-

danud „pommiks“ olema, kuid mere-meeste asi — „vesised“.

Erilase Eeri — või kuidas ta nimi oli, igatahes kuskilt „põhjapoolt“ oli laagris päris „tuurist“ ära. Võib olla seepärast, et ka teised malevad olid suurlaagriks ettevalmistusi teinud — ning tulnud samasuguse tahtega — kui tema oma poistega, et olla parim. Oli nüüd kuidas oli — kuid mujal kus ma teda näinud olen on ta hoopis teine poiss. — Aga olgu peale.

Lääne Heino — sama vaikne kui väike. Temast ei kuule suurt midagi — isegi väga tõsine. Ainult Tallinnast sekretäri härra suudab teda elustada — oma „dšingalaga“. Pärnu „admiral“ on samuti silmapiirilt tihti kadunud, pole ka ime — 100 paari silmi ootavad teda igal sammul — on ju need kõige nooremad skaudid. Pealinna naabrist — Nõmme skautide laagri juht maadleb kolme sorti meestega. Maapealsetega — saab hakkama päris kergeit, — mere-, või õigem lombi, (sest Nõmmel ju merd ei ole) pealsetega on suurem häda — nendel ju ka kaks „admirali“. Kuid hulle lugu on siiski kolmandatega — need on säärased mehed nende laagri piires, et kui midagi ütled — siis nad vastavad sulle pasuna või trummiga — orkestri meeste asi. Pärast kurtis, et kõrva kuulmine päris kadunud.

Narva meestest laagri juhid (neid oli mitu) — askeldavad peamiselt oma laagri ringis. Ainult nüüdne „spordi kindral“ (siis oli ta alles väiksemas aukraadis) maadles spordi võistlustega. Tallinnlaste laagri juht noorem-masteri aukraadis — maadles oma laagris nii õöse kui päeval — oli ju tal juhtida üle 100 skaudi, peale selle üle 100 töö. Truult sekundeerisid kaasa teised kanged vuntsid — nagu Arnu vend, siis Otsa Eedi ja teised. Pealinna hunt Luusis niisama ringi — oli ju tema esmakordselt säärasel laagris. Kuid oma kindel ülesanne oli ka temal. Pidi vahest tundide viisi andma seletusi näitusel.

Üks mees, keda küli laagris näha oli harva — siiski kuulus suurlaagri koosseisu, meie kõige vanem skaut (mitte ükski eluaastais — vaid ka skaudiaastais) elutses Pärnus ja muud kui in-

formeeris välisilma ja reguleeris iga-sugust liikumist siseilmas — s. o. Pärnus.

Ja kui ta ilmiski kord suurlaagri — siis sai niisuguse „sauna“ koos oma kaaslastega, et mõnekski ajaks võttis tal isu laagri „küllastamiseks“.

Lugu juhtus ühel öösisel tunnil.

Üks vahetidest märganud suurt kampa laagri piiril. Kiirelt informeeritakse asjaomaseid. Valvejuht särgiväl kistakse sündmuse kohale. Hetk hiljem, kui ta hoolega silmanud külalisi, kes väga kohutavaina näivad omis kasukais — mustes nägudes jne. Järgneb korraldus — „poisid anname“. Kuid mis sa „annad“ kui andjad vaevalt ulatavad antavatele kõhust saadik. Kes ei tunne kaht laagri „antenni“ — Sirgo'd ja Krull'i — kuid sellegipärast skaudipoisid on alati leidlikud. Jalgest kinni, pikali — nende naabritega samuti — ja siis pisike madin. Varsti on terve „seltskond“ jalgipidi veetud laagri piiritaha. Nii lõppes nende kangemeeste luuremäng ja master Sirgo laagris käik kaunis kurvalt.

Valvur Ats pärast kurtis, et suure rutuga pole saanud pehmemat kohtagi välja otsida — nüüd kange hamba valu — kuid mis sest, peaaegu „õhk jälle puhas.“

Ühel päeval skaudilinnas tõuseb äkki suur kisa ja massiline tormijooks laagri-värvavale. Isegi väljamaalased said selle paanikaga kaasa haaratud. Varsti selgus põhjus. Laagri oli saabunud vanahunt. Laagril läks just kui teine elu sisse. On ju vanahundil säärane maagiline jõud, et ta suudab kohe midagi säärast häätujulist luua. Kui muidu ei saa, siis einelaud aitab kindlasti kaasa — tükk kooki, klaas morssi juba iseene-sest kutsus esile hää meeoleolu — seda enam, et vana hunt maksab. Olgu kui-val maal see vana hundi elu mis ta on, kuid vees ei olnud tal' kül' üleüldse mahti mõelda muule, kui oma elu alal hoidmisele. Sajad hundipojad — sama palju skaudi poisse oskasid juba hoolit-seda vana hundi „mugavuste“ eest. Küll vee alt ja vee pealt, küll tasakesi küll kisaga tehti temaga sada nalja. Kuid järgmisel päeval oli vana hunt juba ette-vaatlikum. Kui läks merde end karastama, siis oli võtnud ühes suure koti täie kompekke. Küllap ta oli teadlik skaudi poiste vigureis — nii kui kott tühi — võib eelmise päeva nali korduda, see-pärast oli jätnud ka osa pesu selga —

paljastades end vaid põlvedeni. Igatahes ettevaatusabinõud polnud asjata. Nüüd aga saabus — meie kõige suurem juht peavanem — kuid vormi oli ta ikkagi jälle kodu „unustanud“. Kuid ega seepärast see asi kellegi tuju rikkunud, kutsus vaid esile kaastunde hra. peavanema vastu, kes suures kuumuses pidi higestades ringi liikuma — kuna „vormis meestel“ polnud just väga viga. — Nii siis ülevaade kõigist (enam-vähem) laagris viibijaist.

Nüüd veidi laagri avamisest. See oli pühapäevane päev — kui pidi toimuma laagri suursündmus — avamine hra Riigivanema poolt. Skaudipoisid olid paari päeva jooksul palju tööd teinud. Tallinna poisid koguni öö jooksul — suurt tööd. Tööde juures peatun hiljem veidi pikemalt.

Kl. 11. paiku oli laager sõna tõsises mõttes üle üjutud inimestest. Kuid ka mererand aina mustendas — tuues jär-jest inimesi juure.

Ilm oli väga ilus — isegi liiga ilus. Kella 12- ajal algas suur vabaõhu jumalateenistus skaut-õpetaja Harry Haameri poolt. Pärast seda oli kõigil vaba aeg. Kõik laagrid olid uudishimulistest üleuputatud — eriti väljamaalaste omad.

Õhtu poolik käib üldine teade laagrist laagri — valmistuda laagri avamiseks. Igaüks teeb viimaseid ettevalmistusi. Ja ei lähegi kaua kui kilomeetri pikune paraad rivistud mererannal. Saabub hra. Riigivanem, kes võtab paraadi vastu. Siis paraadmarss hra. Riigivanema ja külaliste teed laagri lipuväljale. Külalistest paistavad silma diplomaatlik korpus eesotsas Soome saadikuga, siis Poola, Leedu saadikud ja teised. Pärnu seltskonnategelased eesotsas linnapea hra. Kasega ja palju, palju teisi nimekaid seltskonna tegelasi — igast kodumaa linnast. Inimurud kaasas. Hra. Riigivanem peab kõne noortele ja avab II-se Eesti Skautide suurlaagri. Laagri juht tõmbab masti suure, riigilipu. Laager on avatud. Järgneb üldine laagrite küllastamine. Väljamaalased annetavad rida oma maa mälestusesemeid. Halli-päine riigisa jätab igasse laagri hea meeoleolu — tema rõõmsad silmad ja suur huvi noorte töö vastu vaimustab kõiki nii noori kui vanu. Ja kui saabub hra. Riigivanema lahkumine — siis skaudipoiste käed haaravad ta kätele ja tormiliste elagu hüüete saatel kannavad ta laagrist välja — autosse. Kuid ka autos ei saa ta mahti — vaid mitu ja

mitu korda ka veel autoga tõstetakse ta ülesse. Veel kord vägev elagu ja auto ongi kadunud.

Õhtul oli esimene suur lõkketuli. Päävastest külalistest suurem osa kõik alles kohal — kes suurte kiiduavaldustega võtavad vastu skautide poolt ettekantavaid numbreid. Ja neid on ka igat seltsi — laule, tantse jne. jne. Aeg on kaunis hiline — kui tuleb lõpp. Skaudipoisid

said õige pea puhkama, kuid mis tegid vaesed külalised. Seda mida paadid tegid päeva läbi, pidid nad nüüd tegema ühe korraga. Pole siis ime, et mõni paaditais alles hommikuks linna jõudis. Kuid ega seepärast tuju polnud halvem kellelgi — see vastu päev oli veedetud lõbusalt skaudipoiste keskel.

(Järgneb).

„Skauttoverid“

kas ei vääriks see omaks võtta?

Ühes jaanuarikuu „Õpilaslehe“ numbris meie suurim „keelesepp“ Joh. Aavik esitab vastuvõtuks peale teiste uue sõna — tover, põhjendades seda järgnevalt:

„tover — (omastav „toveri“) — seltsimees. Hää ja tarviline uus sõna, mis on laen soome keelest. Sõna „seltsimees“ ei ole hää; see on kahestkoosnev, kohmakas ja naiivne. Et „seltsimees“ on halb, on näha ka sellest, et viimasel ajal selle asemel on hakatud tarvitama „kamraad“, mis ka ei ole hää sõna. Igatahes on „tover“ siis juba parem. Sellest saab moodustada ka paremaid tulelisi kui sõnast „seltsimees“. Võrreldagu: toverlik — „seltsimehelik“, toverlikkus — seltsimehelikkus, toverlus — seltsimehelik vahekord (saksa „Kameradschaft“, kuna „toverlikkus on „Kameradschaftlichkeit“; sõnaga „seltsimees“ seda vahet teha ei saa).“

Kas vääriks see meil meelespidada ja omaks võtta? Pealegi kus kõrvale päris meeldivalt kõlab, näit. „skauttoverite ring“ või „3000-det eesti tublimat poissi seob üheks skauttoverus.“ Ja isegi kirja lõpp ei kannata sellele, kui „skautvennalike tervitervituste“ asemel saadame —

Skauttoverlikke tervitusi.

Eeri E.

Skautide isa peatub Tallinnas.

Lord Robert Baden-Powell of Gillwell koos abikaasaga saabub 16. augustil s. a. Tallinna turistide laevaga, kus viibib umbes 18 tundi. E. P. viibib enne Eesti külastamist Ungaris üleilmilise skautide suurlaagris, kus ta laagri lõppedes siia sõidab koos meie skautide maleva esitajatega. Sel puhul kavatsetakse korraldada Eesti skautide malevale mõnepäevane suurem laager Pirital, millest skaudid üle Eesti osa võtaksivad.

J. Depmann,
Sakala maleva vanem.

Teade kõigile.

Üleilmilise skautide suurlaagri juhatuselt on saabunud teade, et nende rahvusvaheline esitaja dr. Fritz v. Molnár kõneleb reedel 24. veebruaril kell 24 Budapesti ringhäälingu kaudu teemil: **Üleilmilise skautide suurlaagri ettevalmistustest Gődölös.**

Lord Baden-Powell 76 aastane.

22. veebruaril pühitses maailma skautide isa lord Robert Baden-Powell oma 76-dat sünnipäeva. Vaatamata aastate rohkusele on ta väga elurõõmus ja teravmeelne vanahärra.

Meriskautluse tervendamiseks.

skm. R. Tulven.

Väsimatult, kuid visalt, rühib meriskautline liikumine edasi Eesti skautluse peres. Järjest sigineb uusi rühmitusi, millised omakorda hoogu annavad uute ellu kutsumiseks, ja nii võib loota, et Eesti rannik kattub lähemas tulevikus tiheda meriskautrühmade võrguga. See iseenesest on tervitatav nähe, kuid muret sünnitab siinjuures koostöö, milline paratamatu. Ilma tiheda koostööst võib tulla raskelt lahendatavaid arusaamatusi, millised soovimatud. Ehkki on peastaabi poolt ametisse pandud meriskautluse alal üldjuhina mind ja loodud 1930. aastast meriskautrühmade suur-nõukogu ei suuda need isikud täiel määral olla tegevad meriskautluse alal, kuna neil lasub veel hulk teisi mitte vähem-tähtsaid kohustusi.

Ka kohapealseis Malevais tuleb luua meriskautide osakonnad, ühes osakonna päälükuga, kellel peab olema paratamatult maleva abipäälüku õigused.

Mis puutub meriskautide vormisse, siis siin ei saa võtta ette mingisugust uuendust, kuna see vorm on õnnestunumaid vorme. Ei saa allakriipsutamata jätta, et ta on lihtne, kuid ühtesulav ja valge krae iseäranis rõhutab puhtust ja hoolt, milline peab olema meriskautide vooruse peajoon. Meriskautide vormiga viidi läbi esimene samm üleriikliselt ühise kaelarätiku poole. Ainuke arusaamatus on maleva lindiga. Vasakul varukal öla õmbluse kohal kannavad kõik maleva värvi linti, mille suurus 5×1 cm. Lindi peal olgu väljaõmmeldud rühma asukoha nimetus, mitte aga maleva nimi, sest see juba iseenesest selgub värvist. Ka peaksid kohapealsed juhid, rohkem rõhku panema vormi korralikkuse peale.

Ei oleks ka varajane alata kohalikes rühmes eeltööd eeloleval aastal. Jaanipäeval ära peetavaks Eesti meriskautrühmade II suurnõupidamiseks. Tuleks kõigepealt läbiarutada ja kaaluda 3 aasta eest vastu võetud meriskautide liigeksamid. Selles esinevad puudused ja arusaamatused saaksivad siis lõplikult kõrvaldatud, ning vastav parandus ametlikult maksuma pandud. Samuti ei tohiks meriskautide märgiküsimus jääda lõplikult lahendamata.

Eesti meri.

Päästeasjandus.

(Järg.)

Eesti vetes on laevade liikumine tihe ja seetõttu tuleb ette sagedasti laevaõnnetusi. Seepärast asutati Tallinnas juba 50—60 aastat tagasi esimesed päästeseltside kontorid ja ehitati päästelaevu. Praegu tegutsev „Balti Päästeselts“, korraldab oma laevadega mitmesuguseid päästetöid ja annab abi õnnetuste puhul: päästab laevu lahti madalikult, tõstab uppunud varandusi, pukseerib laevu jne. Seltsil on 10 päästeaurikut, mis varustatud moodsate päästeabinõude, tügevate pumpade ning tuukriistade, vilunud juhtide ja meeskonnaga. Aurikute hulgast on „Meteor“ üks täielikumaid päästelaevu, 353 brt., masinajõud 700 IHP. Temal on kinnine tsentrifugaal pump, mis kuni 1000 tonni vett tunnis välja suudab pumbata, peale selle veel ümberpaigutatav auruksel ja pump, mis tarbekorral avareeritud laevale tööle asetatakse. Laeva ahtris on kaks tügevast kraanapalki töstejõuga 20—30 tonni. Peale aurikute on seltsil veel 3 merekindlat praami 100—470 brt. suuruses, mis avariilaevade lossimiseks kohased. Päästelaevade valvekoht on peasjalikult Tallinna, vahel on väiksemad neist ka valvel Narvas, Paldiskis, Kärdlas, Kihelkonnas ja mujal. Valvelaevad on alati auru all ja sõidavad välja 20—30. minuti jooksul. Seltsil on omad agendid igas tähtsamas ranniku-punktis Eestis ja välismail. Tarbekorral töötab selts ka teiste Läänemere päästeseltsidega käsikäes. Päästetööde lepingud sõlmitakse rahvusvaheliste seaduste piires, põhimõttel: „Kui ei ole edu, siis ei ole ka tasu.“

Mitmel pool rannikul asuvad päästejaamad, mis valmis õnnetuste korral merehädalisi päästma. Jaamad on varustatud 4—12. aeruliste eritüübiliste päästepaatidega ja mõni jaam ka raket-päästeriistadega. Jaamad töötavad kohalike rannaelanikkude mere- ja kalameeste kaasabil, kes vabatahtlikult oma elu kaalule pannes päästepaadiga läbi tormi ja lainete kaaselanikkude elu tõttavad päästma.

Päästejaamu on Eestis 28; nad alluvad mereasjanduse peavalitsuse tuletornide osakonnale.

(Järgneb.)

Põhjapoolsete suurlaagri-aasta ajaraamatu viimaselt leheküljelt.

Nii siis läheb sealt edasi, kus viimati (vt. „E. S.“ Nr. 7-8, 1932) pooleli jäi, s. o. poolest aprillist.

Häire!! No leidsid paraja aja selle korraldamiseks — täpselt kell 8 hommikul ja pühapäeval! — sel kõige muhedamal küljekeeramise ajal. Midagi 47 minutiga oli maleva koonduks 111 meheline poisterügement koos, üle 90% võimalikust arvust.

Ühe ilusa õhtu, maleva õppejuhi master Milleri korraldusel, maadlesid kõik maleva 1 järgu poisid (2 sõpra siiski „viilisid“ ja 3 puudusid „kodustel põhjustel“) kontroll-katsetel 54 testiküsimusega. Mängiti „aumehe mängu“, ja kui kaks vända ära tunnistasid, et sina ne töö võlvalt olnud nende viimase viie aasta vältel esimene ilma spikkimiseta, siis „ametivõimudel“ ei lünnud korda kindlaks teha, oli see vaid šest või tõi asi.

Linnapead otsustasid üht, aga linnasid volikogus arvasid teist, ja ühe käega skaudipoistele väikest pai tehes, hääletasid teisega viimastele linna eelarve korras 50 kr. toetust. Olge teie meheks!

Jüriöö! hundud Palermo metsas saadavad nii võimsa tervitushulgumise Püha Jüri!e, et see mitme kilomeetri tagant öövaikusel poolde linna kostub.

1. mail „matkamees“ Leemetsa Konsa tuleb toime sihukese tembuga, et traditsioonilisel org-de vahelisel murdmaajooksu võistlusel jõuab noorte klassis küll teisena kohale, kuid ikkagi võidab malevale suure linnavalitsuse rändauhinna — võitja kuju, sest esimeseks kohale jõudnud spordiklubilane on eksikombel „ainult“ seitse kuud vanem kui seda härrad-kohtunikud ette nägid. Kaks korda on kuju võidetud, kes võidab selle malevale jäädavaks omandamiseks kolmandal korral. 33. a. kevadel? Treenige poisid!

„Lumiste kõrguste poole“ — 23 poissi lennainstruktori juhatusel kohalikust lennuväest alustab lennumudelite divisjoni ehitamist.

Esimeseks kevadpühaks saabuvad R-sse kondiauruga otseteed pealinnast seitse sealset musta merimadrust. Oi seiklusi maal ja merel! Siin aga — olgu peale „jätame!

„Tuleraijud“ teevad linnavahel trummi-mürtsu ja lähevad õhtusel ajal

tõrvikute valgel Tammiku igaaastasele töötuse uuendamisele.

Juuni tuleb skautluse tähe all kahepäevalise „skautpäevaga“ maleva 6. sünnipäeva pidustusteks. Eelõhtul jumalateenistus kirikus, päris peopäeval Vabadusplatsil „suur paraad“, mille vastuvõtuks Rkv. skautpere palvel Narvast kohale oli ilmunud kindral A. Tõnisson. Paraadiks, millest võttis osa üle 250 skaudi-gaidi, olid jalgsi kohale tulnud ka Haljala ja Tapa skaudid. Hiljem aia-pidu mitme mürtsu ja kange külmaga.

Eriline asjameeste komisjon uurib ja tuhnib läbi kõik linna-suguharude sisetise asjaajamise, suuremaid „panamaid“ avastamata.

Juulis näidakse esmalt kogu perega tervitamas lühemat aega Rakveres peatuvat Rootsi kroonprintsit, ja siis —

Ja siis viimaks tuli see, mis tulema pidi — suurlaager.

Sõidavad siis 34 „rohelist“ põhjapoolset omakoetud skauditsemisega oma esimesele tuleproovile suurtemeeste silma alla. Südamis kui puperdamas midagi: kuidas küll läheb? Ja hädaga siis ainsa hääpoolsegi ennustusena tuli võtta seda, kui omnibusi külge seotud skautlisteks võistlusteks kaasavõetud esk. Jaagu jalgratas juba suure teekonna esimese poole klm. järele kõige kaunima kaheksakuulise maha tuli jätta. Kihutab siis punane omnibus põiki läbi kodumaa: Rakvere—Paide—Türi—Pärnu. Suureks hetkeks põhjapoolsetele poistele oli skautliku austuse avaldamine Eesti skautluse pioneeri, Anton Öunapuu, kalmul Vana Väandras.

Doberanis sai aga selgeks, et polegi mede mehed nii väga „vagude vahel“. Härra riigivanema auhinna parima laagri korraldamise andsid meile, skautsalgas tegime Nõmme poistele kaunist meelehärma ja tulime teiseks, spordivõistlustel üldiselt neljandaks, mede Paul oli aga seejuures veel B kl. parim ja üle staadioni suurim punktide peremees. Pole seegi väike kunst: pealinna pesapallis 8:1 lakkida ja sama, järgmisel päeval Narvalt veel soojemalt 1:9 ära saada. Et poistel siiski ühel hetkel päris kurjalt tõi taga oli, sellega on aeg juba lepitand; mastrid Hans ja Pähkva mäletavad...

(Järgneb.)

Tallinna teateid.

Kaks kangelast. Ühel päeval märkasid kaks III-da rühma skauti Friedrich Väli ja Kuno Öpik, et Kopli lahes tuul triivib jäätükiga merele üht poissi. Kiirelt on noored skaudid aru saanud silmapilgu tõsidusest — haaravad lated ja sõidutavad teise jäätükiga poisile appi. Vaatamata, et jäätükk, mis kandis neid oli hädaohtlik (õhuke) täitsid oma skaudi kohustuse ja päästsid hädasolija.

Juhtide kursused on täies hoos. Aasta algul alanud kaks juhtide kursust lähivad täies hoos. Nooremate kursus on igal laupäeval 50-ne ja vanemate oma kolmapäiviti 25-e osavõtjaga. Lisaks neile algasid kolmandad kursused e-sk. E. Siivo juhtimisel Koplis — kuna osutus Kopli poistel raskeks alaliselt linnas käia. Ka seal on 20—25 osavõtjat.

Lähemal ajal algavad neljandad kursused hundipoegade juhtidele. Osavõtjad on end registreerinud juba ligi 20.

Maa rühmade juhtidele korraldati kahel pühapäeval kiir kursused Kohilas — millest võtsid osa Kohila ja Rapla skaut juhid.

Vasalemma skaut rühm töötab edukalt. 12. veebruaril viibis kohapeal maleva juht, kes võttis vastu eksameid ja pidas suurema rühma koonduse. Vabariigi aastapäeval korraldab rühm suurema aktuse. Suusa tähesõidust võtavad osa 2—3 skauti.

Uus skaut rühm on tekkimas Kohila ümbruses, Pahlkas — kus juba 15—20 skauti.

24. veebruaril korraldab maleva suurema aktuse Vabariigi 15-aastapäeva ja Baden Powelli 76-aastase sünnipäeva puhul.

Tallinna maleva Harju malevaks. Kuna maleval juba rida maa rühmi on kerkind üles küsimus — maleva nime muutmine Harju malevaks. Küsimus tuleb kaalumisele märtsi kuul pea koosolekul.

Algasid maleva sisevõistlused, korvja võrk pallis, kahes ja males, neile järgnevad skautalised: kimmis, sõlmimises ja signaliseerimises.

II (NMKU) rühma pea koosolekul valiti auvanemaks dr. J. Hünerson ja dr. H. S. Gott, vanemaks Jüri Lossman, juhiks skm. Rich. Treu, Abi juhiks n. skm. V. Suigussaar, sekretäriks — varahoidjaks II -sk. H. Peikel, abiks I /sk. J. Reitfeldt.

II (NMKU) skaut rühma 15-aastapäev pühitsetakse 12. märtsil s. a.

Juhtide konverents korraldatakse 8. märtsil Vasalemmas.

Maleva juhtide kogu peakoosolek valimistega on 15. märtsil.

„Juhi Hääl“ nr. 3 ilmub märtsis. Siuks juhtimisesse puutuvad küsimused, 10 — rühma koonduse kava, 10 — hundipoegade koonduse kava, mängu, võitlusi jne. Juhi Hääl nr. 4 ilmub aprillis — sisuks välistegevus.

Maleva suurem propaganda päev korraldatakse koos finantsnädalaga — mille sissetulek läheb üleilmlise suurlaagrist osavõtmise toetamiseks 25. märtsist — 2. aprillini. Loodetakse 500 kr. kokku saada.

Üleilmlisest suurlaagrist on osavõtjaid (kindlad) juba 6 — kui palju mujalt?

Pärnu hundipoegade I Karjast.

Mainimisväärt on, et hundipojad saavad nüüd käia koos IX algkooli klassiruumis üle 2 nädala üks kord. See pole küll koht kus saaks koonduda igal ajal ja toimida vabalt oma äranägemise järel ja sisustada tuba hundipoegade stiilis.

Praegu harjutatakse koondusepäevil ka tantse I rühma aastapäeva puhuks.

29. jaan. peeti hundipoegadevahelisi tõukekelgu võistlusi, kus esikohale tuli III kari 8 punktiga ja teiseks I kari 7 punktiga.

Mõisakülast.

Mõisaküla skaudipere (Valga Sk. mal. VI rühm) koosneb kahest salgast, kokku 22 skaudist. Rühm käib koos kaks korda nädalas. Üks kord, et skaudi-teadmisi laendada, teine — et korraldada omavahelisi võistlusi: koroonas, pingpongis, maadluses, tõstmises, males jne.

Ants Ühtepuhku.

Juhtide Kursused Pärnus.

Veebruari alul peeti Pärnus nõupidamine, millest võtsid osa vanemate, gaidide ja skautide esitajad. Nõupidamisel harutati gaid- ja skautjuhtide kooli korraldamise võimalusi. Kursuste pidamine otsustati jaatavalt ja juhatusse valiti: vanemaks — hr. A. Koik, ja gaid- ja skautmalevate päälikud tegelikeks juhtideks. Kursused korraldatakse kahel paralleelsel harul: praktilised loengud, referaadid ja vaielused põhimõttelisis küsimisjuhtidele. Lektoreiks on asjatundjad kui ka skautjuhid, kuna kursuste teine osa, referaatide ja vaieluskooolekute korraldus skautlikel teemel on täielikult gaid- ja skautjuhtide kanda. Hiljuti algasidki kursused IV algkooli ruumes, sünnitades elevust kohalikes rühmis. R.

Valga „Lembitlased“ liigutavad

14. jaan. s. a. pidulikult koosolekul andsid riigilipu juures 15 poissi töötuse. Töötades jääda truuks Jumalale, skaudi säädustele ja teha hääd ligimisele. Lõpeks viibiti ühises teelaas.

„Lembitlaste“ rühmas on poolsada liiget. Tegevuse hoogsust soodustavad avarad ruumid raudteelaste kodus, mis skautel kasutada. Staabiruumiks on plekiga tapetseeritud väike tuba (end. filmikamrer).

Praegu peetakse võistlusi: sõlmimises, kimmis, ping-pongis ja koroonas. Lähemal ajal korraldab rühm peo lipu ja spordiriistade muretsemiseks.

Rühma vanemaks on hra ins. E. Toomingas ja juhiks esk. N. Pärtlane.

Valge-Hunt

Asutati Pärnu Gaidide maleva.

Pärnu gaidide tegevus on olnud juba algusest saadik õige intensiivne ja järjekindel. Olgugi, et sellest pole vast väljaspoole meie kodulinna ega ka „Eesti Sk.“-di veergudel suurt kuulda olnud, kuigi töötulemused peale kolmeaastast gaidide visat tegevust on nüüd nähtavad.

Gaidid tegutsesid alul üksikrühmana. Peagi asutati rühma juure hellakeste ja noorgaidide üksused, millised arenesid iseseisvaiks ja andsid uusi jõude gaidide II-sele rühmale. Tekkis vajadus maleva järele, et hoida rühmi enam koos ja ühtlustada nende tööd. See kavatsus saigi teoks 20. nov. 1932. a. maleva vanemaks valiti pr. M. Kuusner, pääl-

kuks ja abiks vastavalt n. gaid A. Aid ja I j. gaid H. Viljak. Maleva asutamisega pandi alus laiaulatuslisemale tegevusele Pärnus ja gaidide arv näitab sest ajast pidevat tõusu. Praegu on malevas ligi 90 hellakest ja gaidi.

Maleva asutamisel tehti aga suur viga seega, et ei tõmmatud ühes Sindi gaidide rühma ega hellakesi. Need üksused on töötanud sama energiliselt ja tulemusrikkalt nagu linna rühmadki ja nende eemalhoimine malevast pole igatahes soovitav nähe.

Noor gaidide maleva korraldas koos skautidega suurejoonelise emadepäeva ja korraldab iga kuu maleva koonduse õpetlikku, praktilist ja referaatlikku osaga.

Peale iganäcatalisi koondusi pidas, eriti esimene rühm mitmeid kursusi, nagu: esimese abi ja raamatukõitmise kursused. Ka eksamite õppimine ja sooritamine edeneb jõudsasti. R.

Sindi hellakestest

On möödunud aasta, mil Sinti asutati kohaliku gaidrühma poolt hellakeste pere. 4. veebr. 1933. pühitses pere oma I aastapäeva, mille puhul korraldati hellakeste oma kombineeritud eeskavaga peoõhtu kohalikus seltsimajas „Harmoonies“. Muidugi oli seal palju nalja ja naeru, nagu hellakeste juures kunagi. Noort peret olid ka nende suuremad õed ja vennad mitmest ilmakaarest pidanud meeles tervituste näol. Publik kui ka korraldajad jäid peoga rahule.

Merigaidlus levib.

Viimasel merigaidide staabi koosolekul registreeriti jällegi kaks uut merigaidrühma. Nii algasid tegevust Pärnu merigaidrühm, naiselts „Linda“ hoolle all, päälikuks II j. gd. Helgi Mäger, ja Kopli merigaidrühm, päälikuks III j. gd. Alma Ploom. Mõlemi rühma koosseisus on kaks salka merigaide.

Arnold Lauri
Narva Skautmalevast
Surnud Rakveres, 30. I. 33.
Rakvere Skautmalev

EESTI KIRJANDUSE SELTSI PERIOODILISED VÄLJAANDED.

Biograafiline seeria

Suurmeeste elulood.

Aastas 6 raamatut à 120—160 lk. piltidega.

Tellimishind 7 kr. 50 s., mida võib tasuda osakaupa: tellimisel 3 kr., 1. aprilliks 2 kr. 50 s., 1. juuliks 1 kr. 25 s., 1. oktoobriks 75 senti.

Poolaastas 4 kr., üksiknumber 1 kr. 50 s., iluköites 2 krooni.

Ilmub senise mitteperioodilise eluloolise seeria eeskujul, milles senini avaldatud järgmised elulood: Aleksander Suur, Vergilius, Michelangelo, Washington, Beethoven, Hugo, Garibaldi, Darwin, Kivi, Pasteur, Edison. Hea elulugu on parim ja väärtuslikum raamat. Ta võib sügavalt ja viljakalt mõjuda lugeja edaspidisele elule, anda julgust hädadega võitlemiseks ja võiduleviivaiks pingutusiks. Ta on suur õppetund elust.

Populaarteaduslik seeria

Elav teadus teine aastakäik

Aastas 12 raamatut à 80—120 lk., rohkete illustatsioonidega.

Tellimishind 9 krooni, mida võib tasuda osakaupa: tallimisel 3 kr. 50 s., 1. aprilliks 2 kr. 50 s., 1. juuliks 2. kr., 1. oktoobriks 1 kr. Poolaastas 5 kr. veerandaastas 2 kr. 75 s., üksiknumber 1 kr., iluköites 1 kr. 50 s.

Julgustatud oma senisest lahkest vastuvõtust lugejate poolt ja teadlikuna oma suurtest rahvuskultuurilistest ülesannetest jätkab „Elav Teadus“ oma ilmumist endisel kujul. Veelgi enam kui seni tahab ta käsitleda just üldhuvitavaid ja elulähedasi küsimusi ning anda ka praktilisi nõuandeid. Ja veelgi enam püüab ta oma aineid valgustada just eesti seisukohast ja tarvitada eesti oma teadlaste kaastööd.

Kirjanduslik kuukiri

Eesti kirjandus

XXVII aastakäik.

ilmub endiselt 12 numbrit aastas. Hind 5 krooni, poolaastas 2 kr. 50 s. veerandaastas 1 kr. 25 s., üksiknumber 50 senti.

„Eesti kirjandus“ toob artikleid kirjanduse, keele, rahvaluule, ajaloo, rahvateaduse, ühiskonnateaduse, kultuuriküsimuste, filosoofia ja kunsti alalt ning arvustisi ja ülevaateid ilmunud kirjanduse kohta.

Kaasandena ilmub „Eesti raamatute üldnimestik“, mis sisaldab täieliku bibliograafilise ülevaate Eestis ilmunud raamatuist.

Tellitava teose aastakäigu hinnad tuleb sisse maksta Eesti Kirjanduse Seltsi posti jooksvale arvale nr. 2036 või saata otse —

EESTI KIRJANDUSE SELTSILE

Tartu, Suurturg 12, telefon 6-01.